

Seat No. : _____

AD-118

April-2019

B.A., Sem.-II

**EC-I (112) : Economics
(Problems of Indian Economy-II)
(New Course)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) વિવિધ પ્રકારના ઉદ્યોગોની સમજૂતી આપો. 14
અથવા
ગૃહ અને નાના ઉદ્યોગોનો અર્થ સમજાવી, ગૃહ અને નાના ઉદ્યોગોની મર્યાદાઓ જણાવો.
- (B) MCQ. : 4
- (1) ઉદ્યોગોનું વર્ગીકરણ _____ પ્રકારે કરવામાં આવે છે.
(A) ચાર (B) ત્રણ
- (2) ભારતીય રાષ્ટ્રીય આવકમાં ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રનો ફાળો સેવાક્ષેત્ર કરતાં _____ છે.
(A) વધુ (B) ઓછો
- (3) નાના પાયાના એકમો માટે _____ રોકાણ મર્યાદા છે.
(A) 3 કરોડ (B) 2 કરોડ
- (4) સિમેન્ટ ઉદ્યોગને વર્ગીકૃત કરો.
(A) પાયાનો ઉદ્યોગ (B) શ્રમ પ્રધાન
2. (A) ભારતમાં જાહેરક્ષેત્રની કામગીરીની સમીક્ષા કરો. 14
અથવા
ભારતીય અર્થતંત્રમાં ખેતીક્ષેત્રનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- (B) MCQ. : 4
- (1) _____ જાહેરક્ષેત્રનું સાહસ છે.
(A) TATA (B) ONGC
- (2) ભારતનું ખાનગીક્ષેત્ર જાહેરક્ષેત્રની સરખામણીમાં _____ રોજગારી આપે છે.
(A) વધુ (B) ઓછી
- (3) ભારતમાં 2010માં જાહેર સાહસોની સંખ્યા _____ એકમોની હતી.
(A) 149 (B) 249
- (4) ભારતમાં ખેડૂતોને યોગ્ય વળતર મળતું નથી.
(A) સાચું (B) ખોટું

3. (A) બેકારીનું સ્વરૂપ સમજાવી, બેકારીના પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 14
- અથવા**
- બેકારી દૂર કરવા સરકારની નીતિની ચર્ચા કરો.
- (B) નીચેના વિધાનો ખરા/ખોટા જણાવો : 3
- (1) બેકારીની સમસ્યા એક આર્થિક સમસ્યા છે.
- (2) બેકારીનું સ્વરૂપ ચાર પ્રકારે જાણી શકાય છે.
- (3) શ્રમવિભાજનથી બેકારીની સમસ્યા ઊભી થાય છે.
4. (A) ગરીબીરેખાનો અર્થ સમજાવી, ગરીબીના કારણો જણાવો. 14
- અથવા**
- સરકારની ગરીબી નિવારણ નીતિની ચર્ચા કરો.
- (B) નીચેના વિધાનો ખરા/ખોટા જણાવો : 3
- (1) લોર્ડ બ્યોડોરેએ સર્વપ્રથમ ગરીબીરેખાનો ખ્યાલ રજૂ કર્યો છે.
- (2) ભારતમાં માત્ર સાપેક્ષ ગરીબી છે.
- (3) નિરક્ષરતા એ ગરીબીનો નિર્દેશક છે.
-

Seat No. : _____

AD-118

April-2019

B.A., Sem.-II

EC-I (112) : Economics (Problems of Indian Economy-II) (New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Explain various types of industries. 14

OR

What is cottage and small industries ? Explain limitations of cottage and small industries in India.

- (B) MCQ. : 4

- (1) The industries are classified in _____ types.
(A) four (B) three
- (2) In India contribution of industrial sector in national Income is _____ than that of the service sector.
(A) more (B) less
- (3) Investment limit for small scale unit is _____
(A) 3 crore (B) 2 crore
- (4) Classify the cement industry.
(A) Basic industries (B) Labour intensive

2. (A) Evaluate performance of public sector in India. 14

OR

Explain the importance of agriculture sector in Indian economy.

- (B) MCQ. : 4

- (1) _____ is the public sector enterprise.
(A) TATA (B) ONGC
- (2) Private sector in the India employed _____ people than the public sector.
(A) more (B) less
- (3) The number of public sector unit in 2010 in India was _____
(A) 149 (B) 249
- (4) The Indian Farmers are not getting proper reward.
(A) True (B) False

3. (A) Give the nature of unemployment and discuss the types of unemployment. **14**

OR

Discuss the Government policy for reducing unemployment in india.

- (B) True or False : **3**

- (1) The unemployment problem is a Economic problem.
- (2) The form of unemployment can be known in four types.
- (3) Division of Labour creates problem of unemployment.

4. (A) Explain the concept of poverty line and discuss the causes of poverty. **14**

OR

Discuss the government policy for removing poverty.

- (B) True or False : **3**

- (1) Lord Byodore presented the concept of poverty line for the first time.
  - (2) In India has only Relative poverty.
  - (3) Illiteracy is indicator of poverty.
-

AD-118

April-2019

B.A., Sem.-II**EC-I (112) : Economics
(Indian Economy-II)
(Old Course)****Time : 2:30 Hours]****[Max. Marks : 70**

1. (A) વિવિધ પ્રકારના ઉદ્યોગોની સમજૂતી આપો. 14

અથવા

ગૃહ અને નાના ઉદ્યોગોનો અર્થ સમજાવી, ગૃહ અને નાના ઉદ્યોગોની મર્યાદાઓ જણાવો.

- (B) MCQ : 4

- (1) નાના ઉદ્યોગો માટેની પિતૃસંસ્થા _____ છે.
(A) IDBI (B) RBI
- (2) ભારતમાં ખાનગીકેત્ર, જાહેરકેત્રની સરખામણીમાં _____ રોજગારી પૂરી પાડે છે.
(A) વધુ (B) ઓછી
- (3) નાના પાયાના એકમો માટે _____ રોકાણ મર્યાદા છે.
(A) 3 કરોડ (B) 2 કરોડ
- (4) સિમેન્ટ ઉદ્યોગને વર્ગીકૃત કરો.
(A) પાયાનો ઉદ્યોગ (B) શ્રમપ્રધાન

2. (A) જાહેરકેત્ર એટલે શું ? ભારતમાં જાહેરકેત્રની મર્યાદાઓ જણાવો. 14

અથવા

ભારતીય અર્થતંત્રમાં ખેતીકેત્રનું મહત્ત્વ સમજાવો.

- (B) MCQ : 4

- (1) _____ જાહેરકેત્રનું સાહસ છે.
(A) રિલાયન્સ (B) ONGC
- (2) ભારતમાં _____ ક્ષેત્રના એકમોએ સામાજિક ન્યાય સ્થાપવામાં મહત્ત્વનો ફાળો આપ્યો છે.
(A) જાહેર (B) ખાનગી
- (3) ભારતમાં 1951માં જાહેર સાહસોની સંખ્યા _____ એકમોની હતી.
(A) 5 (B) 10
- (4) ભારતમાં ખેડૂતોને યોગ્ય વળતર મળતું નથી.
(A) સાચું (B) ખોટું

3. (A) ભારતમાં રસ્તા વ્યવહારનું મહત્ત્વ અને વિકાસ જણાવો. 14
અથવા
ભારતમાં સંદેશાવ્યવહારનું મહત્ત્વ અને વિકાસ જણાવો.
- (B) નીચેના વિધાનો ખરા/ખોટા જણાવો : 3
(1) ભારતીય રેલવે સંયુક્તક્ષેત્રનું એકમ છે.
(2) ટાટા મોટર્સ જાહેર સાહસ છે.
(3) ભારતમાં મુખ્ય બંદરોનું સંચાલન રાજ્ય સરકાર કરે છે.
4. (A) અસંગઠિતક્ષેત્રનો અર્થ સમજાવી, તેનું મહત્ત્વ જણાવો. 14
અથવા
અસંગઠિતક્ષેત્રની સમસ્યાઓ નિવારવા સરકારે લીધેલા પગલાં જણાવો.
- (B) નીચેના વિધાનો ખરા/ખોટા જણાવો : 3
(1) અસંગઠિત કામદાર એટલે ઘરેલુ કામદાર
(2) અસંગઠિત ક્ષેત્રના શ્રમિકોની સોદાશક્તિ મજબૂત હોય છે.
(3) ભારતમાં 1948માં લઘુત્તમ વેતન ધારો ઘડવામાં આવ્યો હતો.
-

AD-118

April-2019

B.A., Sem.-II

EC-I (112) : Economics (Indian Economy-II) (Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Explain various types of industries. 14

OR

What is cottage and small industries ? Explain limitations of cottage and Small industries in India.

- (B) MCQ. : 4

- (1) _____ is the parent organization for small scale industries.
(A) IDBI (B) RBI
- (2) Private sector in the India employed _____ people than the public Sector.
(A) more (B) less
- (3) Investment limit for small scale unit is _____.
(A) 3 crore (B) 2 crore
- (4) Classify the cement industry.
(A) Basic industries (B) Labour intensive

2. (A) What is public sector ? Give limitations of public sector in India. 14

OR

Explain the importance of agriculture sector in Indian economy.

- (B) MCQ. : 4

- (1) _____ is the public sector enterprise
(A) Reliance (B) ONGC
- (2) In India _____ sector enterprises have contributed important share to establish social justice.
(A) public (B) private
- (3) The number of public sector unit in 1951 in India was _____.
(A) 5 (B) 10
- (4) The Indian Farmers are not getting proper reward.
(A) True (B) False

3. (A) Give the importance and progress of Road Transport in India. **14**

OR

Give the importance and progress of Communication in India.

(B) True or False : **3**

(1) Indian railway is an unit of joint sector.

(2) Tata Motors is public sector venture.

(3) The management of the main ports of India is done by state government.

4. (A) Explain the meaning of Unorganized sector and discuss its importance. **14**

OR

Discuss the steps taken by Government to solve the problems of Unorganized Sector.

(B) True or False : **3**

(1) Unorganized Worker means domestic worker.

(2) The bargaining power of labourers is very strong in Unorganized sectors.

(3) Minimum Wages Act in India was formed in 1948.
